

"Manifesto: Right to Decide"

Center of Social
Researches "Progress"

"Youth For
Achievements"
Association

"Prkutyun" Charitable
Union for Assistance to
Disabled Children

"IT and Women"

"Unison" NGO for
Support of People
with Special Needs

**"WOMEN
FOR
DIALOGUE"**

**Public Awareness Campaign on
People with Intellectual Disabilities**

This Campaign has been supported by Open Society Institute.

«Manifesto: Right to Decide»

PUBLIC AWARENESS CAMPAIGN

On August 1, 2003 six Armenian NGOs with an extensive experience in different backgrounds formed Coalition to conduct a nation-wide multimedia Advocacy Campaign to increase public understanding and acceptance of People with Intellectual Disabilities (PWID). All six organizations are strongly motivated and committed to contribute their resources and efforts to deliver change to PWID, make their voices heard, their rights promoted and their isolation eradicated. Financial assistance to the Project is provided by Mental Disability Advocacy Program, Open Society Institute Budapest.

The Campaign is unique since it starts with consolidating and systematizing the cross-section efforts made in the sphere of Intellectual Disabilities, building upon the previous similar campaigns and projects and is intended as one big step to contribute to the national policy-making and development of National Strategy on Intellectual Disabilities.

CAMPAIGN GOALS AND OBJECTIVES

Overall goal of the Campaign is to foster integration of intellectually impaired people into the mainstream of society, as well as ensure that the rights of these individuals are recognized and promoted through a better understanding and public awareness of their human rights and their needs.

Coalition will reach out to government officials by presenting them Manifesto as a public appeal for development of a national strategy on the problems facing PWID.

Hence the Campaign aims to meet the following particular objectives:

- Contribute to the national policy-making and development of National Strategy on Intellectual Disabilities;
- Increase the awareness among the professionals and large public on the rights of PWID;
- Promote human rights of PWID in all areas of life;
- Raise public awareness for the need for social inclusion of intellectually disabled people;
- Challenge the prejudices and negative attitudes towards disabled people and build a new public identity for the latter.

CAMPAIGN IMPLEMENTATION

The Project comprises seven interrelated components. Main Project Components are as follows:

Information Package/ Awareness Kit compilation will be carried out throughout the implementation of the Campaign, as it will encompass accomplishments of all the planned activities and will serve as a diary of the Campaign. At the Closing Presentation the Information Package will be handed to corresponding government officials, representatives of international and local organizations, as well as mass media. Manifesto is the key component of the Package. It will be drafted based on the outcomes of the campaign, taking into account the urgent concerns expressed by the professionals, families, state authorities, human rights organizations active in this field. The draft Manifesto will be approved by all concerned parties at the closing Roundtable and afterwards presented to the decision-making bodies in the field.

Workshop for Mass Media Representatives will be conducted to raise the awareness of Mass Media Representatives on the issue of mental retardation in order to ensure accurate treatment of the concerns of PWID in the coverage of public health, education and Human Rights issues.

Series of Roundtable Discussions will be conducted to serve as an efficient media for bringing together key players of the field as well to point out and discuss the existent problems and concerns that PWID face in Armenia as well as to delineate the pathways of their solutions.

TV Clip (Social Advertisement) will be produced and broadcast on various TV channels to counteract perceptions of pity as well as negative perceptions of PWID as passive and useless recipients of society and will present them as valuable contributors of our development.

Booklet will be produced to raise the issues of mentally disabled children and youth, their everyday problems, as well as possible ways of their integration into the community. The booklet will also be aimed at challenging the existing stereotypes related to this segment of population.

Artwork Contest will be carried out among children from auxiliary secondary schools all over Armenia thus ensuring active involvement of PWID in the Project. Artworks will be later collected for an open public Exhibition, which will be widely promoted through inviting representatives of key players of the field, interested parties and main stakeholders, international and local NGOs, as well as mass media. The Exhibition will carry a strategic message of counteracting negative stereotypes and stigma on PWID that exists in the Armenian society. Following this, a Poster will be produced on the basis of the best artwork selected at the exhibition.

The Closing Presentation of the Campaign is planned with the focus on December 3rd, International Day of Disabled People and assumes proposing the Information Package to the state authorities as a public appeal for development of a national strategy on the problems faced by PWID.

CAMPAIGN OUTCOMES

- A comprehensive Manifesto on PWID will be presented to government officials;
- Large segments of population will be aware of the problems of PWID;
- Mass media representatives will increase their awareness on mental retardation as well as problems faced by PWID to later be more accurate in covering disability related issues;
- Key players of the field will have a chance jointly to discuss existing problems and ways of their solution;
- PWID will be granted a unique opportunity to speak out for themselves and present their strengths to large segments of population, rather than being portrayed as passive recipients of pity.

The goal or challenge is then to see "disability as a "normal" characteristic, one that complicates but does not ruin human existence".

Rosalie K. Murphy

Contact Information:

Tel: (3741) 427850 «Prkutyun»,
226470 «Unison»

E-mail: yfa@yfa.am «Youth For Achievements»

«ՄԱՆԻՖԵՍՏ. ՈՐՈՇԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԷ»

Սոցիալական
հետազոտությունների
«Պրոգրես» կենտրոն

«Երիտասարդական
նվաճումներ» ՀԿ

«Փրկություն»
հաշմանդամ երեխաների
օգնության բարեգործական
միություն

«Տեղեկատվական
տեխնոլոգիաներ
և կանայք» ՀԿ

Հատուկ կարիքներով
մարդկանց աջակցության
«Ունիսոն» ՀԿ

**«ԿԱՆԱՅՔ
ԵՐԿՆՈՍՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ» ՀԿ**

**Մտավոր հեղափոխություն
ունեցող մարդկանց
վերաբերյալ հանրային
իրազեկության քարոզարշավ**

Քարոզարշավն իրականացվում է
Բաց Հասարակության Ինստիտուտի օժանդակությամբ:

«ՄԱՆԻՖԵՍՏ. ՈՐՈՇԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ»

ՀԱՆՐԱՌԻԹՅԱՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ԶԱՐԴԱՐՈՇԱՎ

2003թ. օգոստոսի 1-ին վեց հայկական հասարակական կազմակերպություններ հիմնեցին Կոալիցիա՝ մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց շահերի պաշտպանության վերաբերյալ քարոզարշավ անցկացնելու: Բոլոր վեց կազմակերպությունները միտված են ներդնելու իրենց կարողություններն ու ջանքերը մտավոր հետամնաց մարդկանց կյանքում փոփոխություն մտցնելու, նրանց ձայնը հասանելի դարձնելու, իրավունքները խրախուսելու և մեկուսացման անջրպետը վերացնելու գործում: Ծրագրի ֆինանսական օգնությունն իրականացվում է Բուդապեշտի Բաց Հասարակության Հիմնադրամի «Մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց շահերի պաշտպանության» ծրագրի կողմից:

Քարոզարշավը յուրովի է իր բնույթով, քանզի այն պետք է միավորի և համակարգի Հայաստանում մտավոր հետամնացության ուղորտում կատարված փորձերը և նախկինում անցկացված քարոզարշավների ու ծրագրերի հիման վրա մեծ քայլ կատարի ազգային օրենսդրության և մտավոր հետամնացության վերաբերյալ ազգային ռազմավարության մշակման ուղղությամբ:

ԶԱՐԴԱՐՈՇԱՎԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ծրագրի հիմնական նպատակն է նպաստել մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց ինտեգրացմանը հասարակության մեջ, ինչպես նաև ապահովել այդ մարդկանց իրավունքների ճանաչումը և խթանումը՝ հասարակության կողմից իրենց մարդու իրավունքների և պահանջների ըմբռնման և իրազեկման միջոցով:

Կոալիցիան նախատեսում է Մանիֆեստ ներկայացնել պետական այրերին՝ որպես մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց խնդիրների վերաբերյալ ազգային ռազմավարության մշակման հանրային հայտ:

ԱՅՍՊԻՍՈՎ՝ ՔԱՐՈՋԱՐՇԱՎԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ԵՆ.

- Նպաստել մտավոր հետամնացության վերաբերյալ ազգային օրենսդրության և ազգային ռազմավարության մշակմանը:
- Բարձրացնել մասնագետների և լայն հասարակության իրազեկությունը մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց իրավունքների վերաբերյալ:
- Խրախուսել մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց իրավունքները կյանքի տարբեր ասպարեզներում:
- Բարձրացնել հասարակության իրազեկությունը մտավոր հետամնաց մարդկանց սոցիալական ներգրավման վերաբերյալ:

ՔԱՐՈՋԱՐՇԱՎԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Ծրագիրը բաղկացած է յոթ փոխկապակցված բաղադրիչներից: Ծրագրի հիմնական բաղադրիչներն են:

Տեղեկատվական փաթեթը կկազմվի Քարոզարշավի անցկացման ընթացքում, քանի որ այն համղես է գալու որպես Ծրագրի օրագիր, որտեղ արտացոլվելու են Ծրագրի բոլոր միջոցառումների նվաճումները: Փակման արարողությանը Տեղեկատվական փաթեթը կհանձնվի համապատասխան պետական այրերին, տեղական և միջազգային կազմակերպություններին, ինչպես նաև ՋԼՄ-ների ներկայացուցիչներին: Փաթեթի հիմնական բաղադրատարրը Մանիֆեստն է, որը կկազմվի Քարոզարշավի արդյունքների հիման վրա և կներառի այս ոլորտի ակտիվ և հետաքրքրված անձանց կողմից արտահայտված կարևորագույն խնդիրները:

Գործնական սեմինար կկազմակերպվի ՋԼՄ-ների ներկայացուցիչների համար՝ բարձրացնելու վերջիններիս իրազեկությունը մտավոր հետամնացության, ինչպես նաև մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց արդի խնդիրների մասին՝ ապահովվելու հաշմանդամության վերաբերյալ հիմնախնդիրների պատշաճ լուսարանումը:

Կլոր սեղանի քննարկումների շարք կկազմակերպվի՝ ծառայելու որպես արդյունավետ միջոց այս ոլորտի տարբեր նշանակալի անձանց միավորելու և քննար-

կելու Հայաստանի մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց խնդիրները, ինչպես նաև ուրվագծելու դրանց լուծման տարբերակները:

Հեռուստահոլովակ (սոցիալական գովազդ) կնկարահանվի և կհեռարձակվի տարբեր հեռուստաալիքներով, որը դեմ դուրս կգա այն կարծրացած բացասական պատկերացումներից, համաձայն որոնց՝ մտավոր հետամնաց մարդիկ հանդիսանում են հասարակության պասիվ և անօգտակար ռեզիդյանտներ և փոխարենը կներկայացնի նրանց որպես մեր զարգացման արժեքավոր նվիրատուներ:

Բրոշյուր կիրատարակվի, որը կարծարծի մտավոր հետամնացություն ունեցող երեխաների և պատանիների հիմնախնդիրները, նրանց ամենօրյա պրոբլեմները, ինչպես նաև հասարակության մեջ ներգրավման հնարավոր տարբերակները: Բրոշյուրը նաև ուղղված կլինի մտավոր հետամնացության վերաբերյալ հասարակության մեջ առկա բացասական ստերեոտիպերի վերացմանը:

Արվեստի գործերի մրցույթ կանցկացվի Հայաստանի տարբեր մարզերի միջնակարգ օժանդակ դպրոցների աշակերտների միջև: Այս բաղադրիչը կապահովի մտավոր հետամնաց մարդկանց ներգրավումը ծրագրի մեջ: Արվեստի գործերը հետագայում կներկայացվեն հասարակությանը բաց ցուցահանդեսում, որին կիրավիրվեն այս ոլորտի նշանակալի անձինք, տեղական և միջազգային կազմակերպություններ, ինչպես նաև ՋԼՄ-ի ներկայացուցիչներ: Ցուցահանդեսի կազմակերպումը իր մեջ կկրի մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց հանդեպ հայ հասարակության մեջ առկա բացասական ստերեոտիպերին դեմ դուրս գալու ուղերձ:

Քարոզարշավի Փակման արարողությունը տեղի կունենա դեկտեմբերի 3-ին՝ Հաշմանդամ մարդկանց միջազգային օրը: Փակման արարողությանը նախատեսված է Տեղեկատվական փաթեթի հանձնումը համապատասխան պետական այրերին:

ՔԱՐՈՁԱՐՇԱՎԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Պետական այրերին կներկայացվի համապարփակ Մանիֆեստ մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց խնդիրների վերաբերյալ:

Հասարակության լայն զանգվածներ իրազեկված կլինեն մտավոր հետամնաց մարդկանց խնդիրների մասին:

ԶԼՄ-ի ներկայացուցիչները կբարձրացնեն իրազեկվածությունը մտավոր հետամնացության, ինչպես նաև մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց խնդիրների մասին և հետագայում ավելի ճշգրիտ ծեփ կլուսաբանեն հաշմանդամությանը վերաբերող հիմնախնդիրները:

Այս ոլորտի նշանակալի անձինք հնարավորություն կունենան համատեղ քննարկելու գոյություն ունեցող խնդիրները և լուծման տարբերակները:

Մտավոր հետամնացություն ունեցող մարդկանց յուրօրինակ հնարավորություն կտրվի խոսել իրենց տեսակետից և լայն հասարակությանը ցուցադրել իրենց ուժեղ կողմերը:

Նղատակը կամ խնդիրը՝ դիտարկել հաշմանդամությունը որդես բնականոն մի երեխոյթ, որը դժվարացնում է մարդու գոյությունը, սակայն չի սղառնում նրա էությանը:

Ռոզալի Մերֆի

Կոնպակտ փեդեկոյուններ:

**Նեռ.՝ (+3741) 427850 «Փրկություն»,
226470 «Ունիսոն»**

Էլ-փոստ՝ yfa@yfa.am «Երիտասարդական նվաճումներ»